

УДК 336.714

Мануковська В.В.¹, Бабенко-Левада В.Г.²

¹ студ. гр.ФЕУ-118 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

СУТНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙНИХ БАНКІВ, ЇХ ВИДИ ТА РОЛЬ В ЕКОНОМІЧНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ

У сучасній кредитній системі в ряді західних країн широкий розвиток отримали інвестиційні банки, чому сприяли поділ праці і спеціалізація в кредитній сфері.

Основне завдання інвестиційних банків - мобілізація довгострокового позичкового капіталу і надання його позичальникам за допомогою випуску і розміщення акцій, облігацій та інших видів зобов'язань [1].

Базуючись на роботі банків, фінансова промисловість розгалужується на два основні сегменти - інвестиційний банк і комерційний банк. Комерційні

банки створюються з метою укладення комерційних угод, таких як юридично прийняти депозити і позичити гроші клієнтам, як фізичні особи та корпорації.

З іншого боку, інвестиційні банки створюються для надання послуг інвесторам. Операції інвестиційних банків різні, і виступає посередником між покупцями і продавцями акцій і облігацій, які допомагають клієнтам у залученні капіталу[2].

Для інвестиційних банків велике значення має не величина засновницького прибутку, а контроль над корпорацією-емітентом, що і дозволяє отримувати величезні прибутки. За свою засновницький діяльність інвестиційні банки отримують не тільки готівкові гроші, а й акції. При цьому їх контроль над корпорацією може посилюватися, якщо вони отримують право довіреності на голосування по тим акціям, які вони розміщують серед певного кола клієнтів (особливо це стосується іноземних акціонерів) [1].

Банки генерують свої доходи, стягуючи плату за свої консультативні послуги. Крім того, торговельний бізнес банку підлягає прибутку або збитку. Ці банки відіграють вирішальну роль у наданні допомоги компаніям або уряду у прийнятті добре спланованих рішень і легкого залучення коштів. Послуги, що надаються інвестиційним банком, надаються як:

- андеррайтинг цінних паперів;
- залучення капіталу;
- управління активами;
- управління активами;
- злиття та поглинання;
- допомога компаніям у створенні початкової публічної пропозиції (іпо);
- консультаційні послуги [2].

В даний час існує два типи інвестиційних банків. Банки першого типу займаються винятково торгівлею і розміщенням цінних паперів, банки другого типу - довгостроковим кредитуванням.

Інвестиційні банки першого типу, як правило, виступають в ролі засновників, організаторів емісії цінних паперів, а також гарантів, які діють на комісійних засадах або виплачують заздалегідь встановлену суму незалежно від подальшого розміщення акцій і облігацій. Вони можуть діяти також в якості агентів, які купують певну частину цінних паперів, що не розміщена компанією, а також як фінансові консультанти з цінних паперів та іншим аспектам діяльності торговельних, промислових і транспортних корпорацій.

За дорученням корпорацій і держави, які потребують довгострокових вкладень і вдаються до випуску акцій і облігацій, банки беруть на себе визначення розміру, умов і терміну емісії, вибір типу цінних паперів, а також

обов'язки з розміщення та організації вторинного обігу. Установи цього типу гарантують купівлю випущених цінних паперів, набуваючи і продаючи їх за свій рахунок або організовуючи для цього банківські синдикати, надають покупцям акції і облігації [1].

В останні роки існують тенденції до скорочення кількості грошових коштів, які вкладаються найкрупнішими інвестиційними банками світу в ринки країн, що розвиваються. Цей фактор значно знижує ефективність діяльності інвестиційних банків України та підриває їх взаємозв'язки з банками інших країн. Але неможна сказати, що інвестиційні банки у наш час не відіграють ніякої ролі ні в економіці, ні в політиці держави.

У 2020 році Міністерство фінансів України залучило міжнародні інвестиційні банки у зв'язку із запропонованим випуском незабезпечених облігацій зовнішніх державних позик з найвищим пріоритетом та дванадцятирічним строком обігу, що будуть деноміновані у доларах США. Також було оголошено прискорену пропозицію обміну щодо певних непогашених облігацій зовнішніх державних позик України із терміном погашення в 2021 та 2022 роках на суму до 750 млн дол. США одночасно з випуском нових облігацій [3]. А в грудні 2020 року Мінфін продав облігацій внутрішньої держпозики майже на 16 мільярдів гривень, про що повідомила прес-служба Мінфіну у Facebook [4]. Ці факти доводять те, що, хоча частка інвестиційних банків в банківській системі України порівняно невелика, вони завдяки своїм тісним зв'язкам як з урядом, так і з інвестиційними банками інших країн, відіграють в економіці держави не останню роль.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Онлайн - бібліотека "Stud.com.ua". Електронний ресурс. - Режим доступу: https://stud.com.ua/61235/bankivska_sprava/investitsiyni_banki
2. Інформаційний портал "Gadget-info.com". Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://uk.gadget-info.com/difference-between-investment-bank>
3. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://www.mof.gov.ua>
4. Інформаційний портал "Економічна правда". Електронний ресурс. - Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2020/12/8/668961/>